

**АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-
ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА -ОДСЕК НИШ
Александра Медведева 20, 18000
Ниш**

**ДРУГИ ИЗВЕШТАЈ О
САМОВРЕДНОВАЊУ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ**

Мај 2024.

Стандард 8
КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

а) Опис тренутне ситуације

Одсек Ниш, Академије, свим потенцијалним студентима, који су кандидати за упис на мастер струковне студије студијског програма Управљање отпадом, као и студентима који су већ уписани, пружа све неопходне информације и податке о самој Академији, студијским програмима, као и условима студирања. Све ове информације доступне су у [Информатору](#), на [интернет страници Установе](#) и у промотивним материјалима. Такође, одговори на сва питања везана за упис и студирање на Одсеку Ниш, могу се добити од референата студентске службе, електронском поштом (info@akademijanis.edu.rs), или лично.

Мастер студије Управљање отпадом генерално представљају логичан наставак образовања за студенте који су завршили основне студије на студијском програму Инжењерство заштите животне средине (раније Заштита животне средине), на Одсеку Ниш, с обзиром на то да се бави сличном проблематиком и изводи се у истој високошколској установи. Програм Управљање отпадом, на самом почетку, био је углавном уписиван од стране студената који су завршили основне студије на Одсеку Ниш (раније на Високој техничкој школи струковних студија Ниш), али је последњих година порастао број студената из других високошколских установа и из других градова. Ово је, са једне стране, добар знак јер се о студијском програму чуло ван Одсека Ниш и самог града, али са друге стране представља проблем у организацији наставе јер студенти морају стићи из других градова, а већина је при том у радном односу.

Промо тим Одсека Ниш активно промовише студијски програм Управљање отпадом, пре свега разговором са студентима (који су завршили основне струковне студије), посећујући јавне установе и компаније, и користећи канале дигиталног маркетинга, све у складу са планом промоције. Приликом обилазака, које организују наставници и сарадници Одсека Ниш, представљају програм кроз занимљиве презентације, промотивне филмове, флајере, постере и слично, пружајући све важне информације о програму и његовим активностима. Поред тога, у циљу промоције самог Одсека Ниш и целе Академије, наставно особље у сарадњи са студентима организује Дан отворених врата. Том приликом будући студенти могу да се упознају са просторним и техничким капацитетима целе Академије и нарочито Одсека Ниш (јер се у њему одвија манифестација) и да комуницирају директно са студентима или са наставницима и сарадницима, који предају на програму Управљање отпадом. Досадашња искуства показала су да дефинитивно најбољи вид промоције јесу заправо задовољни свршени студенти, који препоручују упис на Академију, својим пријатељима, познаницима и рођацима.

Кандидати који се определе за упис на студијски програм Управљање отпадом, пријављују се на Конкурс, којим су прописани услови уписа и ту су дате све потребне информације о трајању студија, висини школарине, конкурсним роковима и др. Пријемни испит за кандидате се спроводи у писменој форми. На пријемном испиту студенти се проверавају из градива из стручних и стручно-апликативних предмета, који се налазе у курикулуму студијског програма основних студија Инжењерство заштите животне средине, а који је акредитован у Академији – Одсек Ниш. После завршетка испита и објављивања прелиминарне ранг листе, кандидати имају могућност подношења жалби. Када истекне рок за подношење жалби и након што се размотре све пристигле жалбе, формира се коначна јединствена ранг листа. Ова ранг листа укључује поене које су кандидати освојили на основу свог успеха у претходном школовању, као и поене остварене на пријемном испиту. Упис потенцијалних студената обавља се према [Правилнику о мастер струковним студијама, пријави, припреми и одбрани завршног мастер рада](#), у коме су дефинисани начин и поступак уписа.

Академија обезбеђује и гарантује једнакост и равноправност студената по свим основама: раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање, али и могућност студирања за студенте са посебним потребама – студенте са инвалидитетом. Установа води рачуна и о студентима из осетљивих друштвених група, па је организација и извођење наставе за ове студенте регулисана [Правилником о критеријумима и начинима за пружање подршке студентима из осетљивих друштвених група](#).

Наставници имају обавезу да на почетку извођења наставе упознају студенте са њиховим обавезама у оквиру предмета. У оквиру [Правилника о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета Установе](#), предвиђен је План рада за сваки предмет, при чему је он доступан сваком студенту, пре почетка извођења наставе из тог предмета. У Плану се налазе основни подаци о предмету (назив, број ЕСПБ, услови за полагање, циљеви и исходи, начин оцењивања, препоручену литературу и др). Поред Плана рада, за сваки предмет постоји и документ Програмски садржај, где су наведене наставне јединице, које ће се изучавати у оквиру предавања и вежби, као и термини када ће се они изводити (у којој недељи у семестру). Оба ова документа, за сваки предмет појединачно, налазе се и на веб страници Одсека Ниш, у оквиру самог предмета и студијског програма. На студијском програму Управљање отпадом, присуство настави и учешће у наставним активностима вреднује се одређеним бројем поена као део предиспитних обавеза студената. Као што је већ раније напоменуто, последњих година је већи број студената који живе и раде ван Ниша, што отежава организацију наставе и саме наставне активности. Проблем се покушава решити тако што се организује консултативна настава за студенте који су пропустили неке наставне јединице, при чему се сав материјал са наставе налази на Тимс платформи Одсека Ниш.

Оцењивање студената врши се помоћу критеријума, правилима и процедурама датим у [Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту](#). Студентима студијског програма Управљање отпадом се, на почетку наставе у семестру, презентују планови рада на предмету са критеријумима оцењивања студената на предметима, броја поена на предиспитним обавезама и завршном испиту. Процедура вредновања предиспитних обавеза је у складу са Законом и Правилником о полагању и оцењивању на испиту. Студијским програмом је одређено како се одређује број поена из предиспитних обавеза и са завршног испита, где предиспитне обавезе носе између 30 и 70 поена. Студент има право да полаже завршни испит ако је на предиспитним обавезама остварио најмање 30 поена. Коначна оцена студента је заснована на укупном броју поена стечених кроз предиспитне обавезе и завршни испит, узимајући у обзир квалитет стечених знања и вештина. Предиспитне обавезе обухватају полагање дела испита преко колоквијума, семинарских радова, пројектних задатака и других активности, као и присутности настави. Наставници су у обавези да се током оцењивања студената понашају коректно и професионално, да имају објективан, етични и коректан однос према студенту.

Одсек Ниш анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената тако што вреднује и прати рад студената током наставе кроз број стечених поена на предиспитним обавезама и испиту, па на основу одређује како ће се испити спроводити у будућности (да ли студенти више теже ка усменим или писменим проверама) као и кроз процену способности студента да стечена теоретска знања примени у пракси.

Методe оцењивања студената и знања која су стекли студенти у току наставног процеса усклађени су са циљевима, садржајем и исходима студијског програма Управљање отпадом.

Процена педагошког рада наставника врши се анкетирањем студената, а резултати се користе за унапређење квалитета студија. Ово је регулисано [Правилником о студентском вредновању квалитета студија](#). У случају ниске пролазности по предметима, студијском програму и годинама студија, предузимају се корективне мере обављањем разговора шефа студијског програма (катедре) са предметним наставником и решавањем проблема који су студенти навели у виду више термина консултација, другачијим обликом завршног испита и слично. Објективно гледајући, нарочито анализирајући оцене наставника, чини се да студенти не вреднују наставнике на прави начин јер се оцене свих наставника налазе у врло малом опсегу, чиме они најбољи наставници нису на прави начин одвојени од оних слабијих. Такође, врло ретко се могу наћи неки студентски коментари (иако у анкетном листићу постоји простор за то), па се чини да студенти не користе могућности које пружа анонимна анкета у циљу побољшања пре свега рада наставника, али и услова студирања.

[Кодекс о академском интегритету](#) Установе је донет у циљу очувања достојанства професије, унапређивања моралних вредности, заштите вредности знања и подизање свести о одговорности свих чланова академске заједнице. Овај Кодекс се примењује у професионалном и јавном деловању свих чланова академске заједнице: наставног особља, студената, ненаставног особља, као и лица која нису чланови академске заједнице, а учествују у раду високошколске установе.

[Кодекс професионалне етике](#) је такође донет у циљу очувања достојанства професије, заштите вредности знања и подизања свести и одговорности запослених и студената целе Академије и ближе се уређују општа морална начела, као и посебна начела професионалног морала сходно којима се понашају: наставници, сарадници, студенти и други учесници у процесу високог образовања. Овај Кодекс, такође, наглашава и значај професионалног, објективног и непристрасног поступања наставника при оцењивању студената. Он поставља стандарде за етичност и коректан однос према студентима. Запослени на Академији су свесни своје одговорности у преносу стручних, научних и животних знања и искустава студентима. Они такође промовишу једнакост и равноправност међу свим студентима, без изузетака, и сваки облик дискриминације је искључен кроз акта Академије.

Пролазност студената на испитима, анализира се на седницама катедри после испитних рокова, у циљу побољшања успеха. У плану је да се у наредном периоду израђују Извештаји о успеху студената и то три пута годишње, после другог, четвртог и шестог рока (јануар, јул, септембар-октобар). Ови извештаји би се формирали од стране Поткомисија за самовредновање (за сваки одсек појединачно), а на основу попуњених записника о полагању испита (од стране наставника) у електронској форми на порталу СтудИС (одштампан и својеручно потписан примерак записника наставници предају студентској служби).

Иначе, портал СтудИС користи се већ неколико година и општи је утисак (како студената, тако и наставника и радника студентске службе), да је, без обзира на мање тешкоће, допринео квалитетнијем и ефикаснијем обављању обавеза и студената и наставника.

Установа пружа могућност студентима да се организују и утичу на одлуке преко Студентског парламента. Студенти програма Управљање отпадом су активно укључени у процесе одлучивања у установи кроз своје представнике у различитим комисијама. Они учествују у раду Поткомисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење

квалитета, као и у Дисциплинској комисији и другим органима, који имају за циљ подизање квалитета наставе, студијског програма, Одсека Ниш и целе Академије. Оваква улога и учешће студената у важним сегментима рада Академије су у складу са Законом о високом образовању.

Рад студентске службе прилагођен је потребама студената и објављен је на огласној табли и интернет порталу Одсека Ниш. Такође, на сва питања у вези студија, заинтересовани одговоре могу добити лично, телефонским путем, електронском поштом и путем интернет портала Одсека Ниш или Академије.

Коришћење библиотеке и скриптарнице је усклађено са потребама студената. Такође, студентима је у библиотеци поред релевантне литературе омогућен и приступ научним часописима и књигама (преко Kobson сервиса).

Финансијским планом се планирају средства за издавање уџбеника и куповину стручне литературе за библиотеку. Наставници у складу са [Правилником о уџбеницима и издавачкој делатности](#) припремају наставни материјал (уџбенике, практикуме, збирке задатака и сл.). Мишљење студента о квалитету уџбеника и снабдевености потребном литературом прибавља се сваке школске године, поменутом анонимном студентском анкетом.

У оквиру Одсека Ниш постоји читаоница са приступом интернету, доступна студентима током целог дана, у којој студенти могу да користе интернет и друге потребне програме за израду семинарских и графичких радова, пројектних задатака и претрагу.

Студенти Академије су организовани кроз Студентску конференцију академија струковних студија и високих школа (СКАС) и веома су активни у студентској организацији. Организују академијаде, хуманитарне турнире, спортска такмичења, курсеве страних језика, али и учествују у студентским конференцијама које организује СКАС.

[Правилником о међународној мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова Академије](#), уређене су процедуре са међународном мобилношћу студената Академије. Академија промовише и подржава мобилност студената као инрегралног дела процеса интернационализације високог образовања.

Студентима је омогућено да предметне наставнике и сараднике контактирају путем електронске поште, као и у терминима предвиђеним за консултације који су истакнути на интернет порталу Одсека Ниш. Како би се пружила прилика студентима да чешће долазе на консултације и имају више термина за решавање њихових проблема, асистенти су им на располагању три дана у недељи за сва питања и недоумице.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Одсек Ниш обезбеђује будућим и већ уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама. При селекцији студената за упис, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту, у складу са Законом.

Установа периодично систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставног процеса усклађени су

са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма Управљање отпадом.

Студенти програма Управљање отпадом су активно укључени у процесе одлучивања у Академији, кроз своје представнике у различитим комисијама и телима. Имају свој утицај, кроз анкетирање, на квалитет рада, како наставног тако и ненаставног особља. Имају могућност да оцене наставни процес и да уз оцену оставе коментар шта би побољшали / променили у истом. Чини се да ово своје право студенти не користе у довољној мери и на прави начин јер је проценат студената који учествују у анкети све мањи, а резултати сваке године исти. Афирмисање анкете и објашњење студентима зашто је она важна, како за установу тако и за студенте, један је од будућих задатака, пре свега студентског парламента, али и Поткомисије за самовредновање Одсека Ниш.

Једнакост и равноправност студената по свим основама загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Како је студентима је у библиотеци, поред релевантне литературе, омогућен и приступ научним часописима и књигама преко Kobson сервиса, Одсек Ниш је студентима организовао и додатна предавања и помоћну литературу за упознавање са радом Kobson сервиса.

С обзиром да Академија промовише и подржава мобилност студената као интегралног дела процеса интернационализације високог образовања, студенти са студијског програма Управљање отпадом су тренутно на размени у Марибору (Факултет за стројништво), у оквиру Erasmus+ пројекта.

Сагледавајући све анализирани аспекти, оцена је да Стандард 8 испуњен.

в) Анализа слабости и повољних елемената

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">✓ Процедура пријема студената јасно је дефинисана Конкурсом у складу са Законом о високом образовању и општим актима Установе. +++✓ Доступност информатора о студијском програму са свим релевантним информацијама и примерима питања за пријемни испит. +++✓ Поштовање равноправности студената укључујући студенте са посебним потребама и студенте националних мањина+++✓ Рад са студентима и њихово укључивање у реализацију пројекта и организација конференција. +++✓ Процедура и критеријум оцењивања дефинисан је за сваки предмет понаособ. ++✓ Методе оцењивања усклађене су са исходима студијског програма. ++	<ul style="list-style-type: none">✓ Недовољна заинтересованост студената за унапређење наставног процеса. ++✓ Студенти са посебним потребама немају максимално обезбеђене услове. ++✓ Незадовољавајућа пролазност студената на испитима прве године студија +++✓ Незадовољавајуће присуство студената настави. ++

✓ Анализа пролазности студената се врши редовно. +++	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Повезивање са већим бројем сродних стручних колеџа и универзитета у иностранству чиме би се обезбедила мобилност већег броја студената. +++ ✓ Остваривање сарадње са установама и компанијама у циљу стипендирања студената мастер струковних студија.+++ ✓ Укључивање студената у мини пројекте у сарадњи са компанијама на нивоу града и региона++ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Негативан утицај социјалне и економске ситуације на обезбеђивање услова за квалитетно студирање. +++ ✓ Недовољна могућност запошљавања у области управљања отпадом и генерално заштите животне средине. +++ ✓ Недостатак финансијске подршке за планирање и развој каријере студената. + ✓ Однос брзине технолошких достигнућа и средстава којима Установа располаже у сврху одржавања и унапређења савремених средстава наставе + ✓ Незаинтересованост студената да уписују мастер студије+++

г) Предлози за побољшање и планиране мере

- Промоцијом студијског програма и његових исхода учења, могућностима стицања знања, вештина и компетенција за запошљавање, заинтересовати што већи број студената основних струковних студија за упис мастер струковних студија;
- Предузимати корективне мере након извршене анализе метода и критеријума оцењивања по предметима и годинама студија;
- Радити на развоју свести код студената о њиховим обавезама у наставном процесу и развијања спознаје о значају студентског анкетирања на побољшање квалитета битних сегмената рада Установе;
- Унапредити методе наставе кроз интерактивне часове, дебате и студије случаја
- Редовно организовати предавања и радионице са стручњацима из области управљања отпадом.
- Заједнички развијати модел сарадње са привредом и другим релевантним субјектима у циљу обезбеђивања стипендија за студенте који имају изузетне резултате и квалитет, али и слабије финансијске могућности;
- Обезбедити атрактивне стручне праксе у престижним компанијама ради унапређења практичног рада студената.

д) Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години.](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија.](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената.](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању.](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања.](#)